

LOUISE CANDLISH

KAASREISIJA

Inglise keelest tõlkinud Marju Randlane

PEGASUS

*Kõigile, kes on iial tundnud kiusatust
võrrelda end paremal elujärjel inimestega ...*

27. detsember 2019

Nagu kõik töөлõõtjate õuduslood, algab minu omagi jõhkras varahommikuses valguses või vähemalt *ametlikult* algab see siis.

Kiti ei ole kohal, kui jõuan St Mary'se kaile kella 7.20-le katamaraanile, mis sõidab Waterloosse, aga selles pole midagi ebatavalist, sest tal on praeguste pühade ajal olnud omajagu enda süül tekkinud haiguspäevi. Varahommikuseks laevasõiduks on parimatelgi aegadel vaja korras magu, aga tapva pohmelli käes vaevlejate jaoks on see sõna otseses mõttes veega piinamine (uskuge mind, ma tean). Igal juhul jõuab ta alati kohale pärast mind. Kuigi elame teineteisest ainult viie minuti kaugusel ja ta läheb kai juurde kõndimiseks Prospect Square'ist mööda, loobusime koos jalutamisest juba pärast esimest nädalat, kui tema uskumatult kehv kellatundmine ja minu neurootiline täpsus ilmsiks tulid.

Ei, Kit eelistab pardale tulla napilt enne rambi sulgemist ja tõsta käe tervituseks, olles kindel, et olen ära võtnud meie lemmikistmed – neli kohta pakpoordis baari lähedal. St Mary'ses tullakse pardale vööris ja nii ma siis vaatangi, kuidas ta kõnnib mööda vahekäiku ja haarab kinni metallpostidest – seda on vaja nii stiilseks liikumiseks kui ka tasakaalu hoidmiseks –, kuni ta vupsab mu kõrvale istuma, muretu naeratus suul. Isegi kui ta on öösel pikalt pidutsenud, lõhnab ta alati hästi nagu käsitsi küpsetatud leib Kreeka pähklike ja viigimarjadega („Kit lõhnab täiesti nagu uus *millennium*,“ ütles Clare ükskord, mis peaaegu kindlalt oli kriitika minu ja kogu minu X-põlvkonna – ma ei tea, liisunud koeraküpsiste – lõhna suhtes).

„Paneme täiega!“ ütleb Kit, uurides laisalt kaasreisijaid, kes tunnevad end kreemikarva nahkistmetel mugavalt. See on üks tema hüüdlauseid: „Paneme täiega!“ Küll on kahju neist vaestest mökudest, kes on end pressinud maa peal sõitvatesse rongidesse või kes lämbuvad maa all metroorongides – *meie* sõidame tööle *katamaraaniga*! Meil on väljas *kajakad*!

„Ja kanalisatsioon ka,“ vastan ma, sest Kit ja mina tõgame teineteist mõnusalt ja sardoniliselt.

Nojah, vähemalt oli meil kombeks nii teha.

Kurgus pitsitab liigutusest ja ma kõhin kõri puhtaks just siis, kui laev toob äkki kuuldavale diiselmootori müdina, nagu oleks need kaks tegevust omavahel seotud. Lahkumisel jookseb pea kohal üle ekraanide kiiresti info „Järgmised peatused: Woolwich, Põhja-Greenwich, Greenwich, Surrey Docks“, aga praeguseks on marsruut mulle niivõrd pähe kulunud, et ma ei märkagi seda. Teekonna alguses sõidame Thamesi kaitsetammide hõbedaste purjete vahelt läbi ja mööda vanadest täitematerjali kaevandamisaukudest ning tööstusdepoost. Siis oleme jahtklubi juures ja jõuame esimese paate täis jõekäänuni, vasakule jäävad poolsaare tornelamud, ja me suundume otse O2 Arena tohutu suure valge kupli poole. Kõrgel õhus ripub jõe kohal gondel köisraudteel, mis ühendab poolsaart Royal Docksigaga, aga ma ei lase endal mõelda ainsale korrale, kui käisin *sellega* sõitmas. Ega sellele, mida tol õhtul tehti. Ja öeldi.

Nojah, võib-olla ainult natukeseks.

Pööran näo tühja kõrvalistme poole, nagu Kit oleks ikkagi seal ja loeks mu kõlvatuid mõtteid, teaks mu saladust.

„Reedel jälle,“ pomises ta esmaspäeva õhtul laeval halades, sest ta tööandja nõudis jõulude ja nädalavahetuse vahel ainsal vaeslapseks jääval tööpäeval ettenähtud tööajaks

kohaletulemist. „Sitaks koonerdajad!“ Kui ta tavaliselt ei jõua laevale, siis saadan talle sõnumi paari toetava sõnaga: „Karm öö?“ Vahest paari õlleemotikoniga, või kui olin ise koos temaga võtnud, siis iiveldava näo pildi. Aga täna ma seda ei tee. Olen telefoni jõuludest saati vaevu kasutanud ja tunnistan, et olen nautinud sellest ilma olemist. Vana kooli levist väljas tunne nagu üheksakümnendatel.

Nüüd sõidame Canary Wharfi klaastornidest mööda Greenwichi poole, ainult siit suunast lähenedes paisub mul rind veel uhkusest Londoni üle: sedasi mõjuvad ainult Vana Kuningliku Merekolledži kaksiktornid, ainult nende taga laiuv sügavroheline park. Vaatan baaritöötajaid, kes pakuvad valge glasuuriga lumehelbekujulisi piparkooke tee ja kohvi juurde – hämmastav, kui paljud tahavad hommikul esimese asjana midagi säärast süüa, eriti minu vanuserühmas, kui ei olda enam küllalt noor, et mitte hoolida oma siluetist (see on nii Melialik sõna), ega küllalt lähedal lõpule, et tervisehoiatused pikalt saata. Kofeiin ja suhkur, kofeiin ja suhkur, nii see muudkui jätkub, kuni päike kerkib raaotsa kohale ja siis juba ... nojah, me oleme siin maal ju kõik meremehed? Me oleme kõik napsutajad.

Alles pärast Cutty Sarki ees sildumist võtan viimaks telefoni kätte, et heita uuesti pilk sõnumitele, mida olen vahetanud esmaspäeva õhtul pärast Vesirottidega jõulude tähistamist. Vaatan Kitilt mulle saadetud sõnumeid. Saatsin viimase talle teele uiu ajal ja selles pole kahtlasel kombel ühtegi emotikoni:

Hoopis SINA oota!

See on saadetud esmaspäeval kell 23.38, selle juures on kaks linnukest, mis tähendab, et sõnumit on loetud, aga vastust pole saadetud. Samas on mul Melialt *viis* vastamata

kõnet ja kolm teadet kõnepostis. Peaksin tõesti neid kuulama. Aga selle asemel kuulen kõrvus Clare'i häält, mis ütles eile hommikul, kui pidasime maha „korraliku“ vestluse tumehalli põhjamaise taeva all siit ligi kuuesaja viiekümne kilomeetri kaugusel:

Sa pead sidemed katkestama.

Mitte ainult temaga, Jamie. Ta naisega ka.

Nende mõlemaga on midagi valesti.

Nüüd siis tuleb ta mulle seda rääkima! Ja ma pistan telefoni tagasi taskusse, et osta endale veel paar lisaminutit süütust.

* * *

Surrey Docksis tuleb pardale Gretchen. Ta on ainuke naissoost Vesirott, ta näeb rohekassinises villases mantlis peen välja, käes hoiab ta õhukese piimavahuga kohvi madalas bambustopsis. Kuigi ma istun meie tavalistel kohtadel, läheb tema mitu rida edasi siseruumi keskele. Imelik. Lähen vahekäiku mööda edasi ja potsatan tema kõrval istuma. Tavaliselt ei saa 7.20-sel nii palju kohti valida, aga laev on pooltühi – isegi kui jätta kõrvale need raisad, kellel veab ja kes ei pea tööle minema enne uut aastat, tuleb minulgi tunnistada, et tänase külmaga ei ole jõgi päris õige koht, kus olla. On aasta üks külmemaid päevi, õhus on näha hingust, mis tuleb kai ääres seisvate inimeste suust ja majade küttesüsteemidest.

„Jamie, tere,“ ütleb Gretchen otseselt end minu poole keeramata, otseselt naeratamata. Ta ripsmed on tumesinised ämblikujalad ja silmavalgeid katab roosa sulestik.

„Arvasin, et sa vaatad must läbi,“ ütlen ma rõõmsameelselt. „Kas veetsid mõnusad jõulud pere seltsis?“ Kui ma õigesti mäletan, läks ta vist kuskile Norwichi. Tal on hea tervisega

normaalsed vanemad, siis veel vend ja õde, kellel mõlemal on paar last.

Ta kehitab õlgu, võtab lonksu kohvi. „See kõik on ju lastele mõeldud. Ja mul ei ole lapsi.“

Tal ei ole tõesti vaja seda otsesõnu välja öelda: meie väikest seltskonda seobki laste puudumine, vabadus pidada iseenast kõige tähtsamaks. Nautida oma elu, võtta riske. Ükski lapsevanem ei teeks seda, mida mina olen sel aastal teinud, või vähemalt ei teeks ta seda nii varmalt, nii hoolimatult.

„Kuidas eile oli? Käisid allahindlustel midagi ostmas?“

Gretchen pilgutab üllatunult silmi, nagu oleksin pakkunud välja, et ta ratsutas ükssarviku seljas alasti keset Regent Streeti. Ta on sileda nahaga, õrn naiselik olevus, kuigi iseloomult eelistab pigem kuuluda poiste hulka, kaevelda oma soo esindajate vigade üle ja pidada mehi lihtsamateks kaaslasteks (mis on minu arust ohtlik üldistus).

„Gretch, kas sul on kõik korras?“

„Jah, ma olen lihtsalt veidi väsinud.“

„Ma ei tea, kuhu Kit on täna hommikul jäänud. Ma olen kindel, et ta ütles, et tal on täna tööpäev. Kas ta ütles sulle midagi?“

„Ei.“ Gretcheni häälest on kuulda kerget ärritust, millega ma olen tuttav, see on selgelt naiselik turtsakus. Olen vahel mõelnud, kas Kiti ja tema vahel toimub midagi. Võib-olla juhtus esmaspäeva õhtul midagi siivutut, võib-olla Gretchen muretseb, et nägin seda pealt? Kas ma ütlesin midagi, mida poleks pidanud? Jumala eest, neid „poleks pidanud“ tuleb tõesti järjest juurde: poleks pidanud jooma nii palju, poleks pidanud laskma Kitil mind niimoodi õrritada.

Poleks pidanud talle saatma seda viimast sõnumit.

„Mis sellega siis juhtus?“ küsib Gretchen, kui märkab mu kinniseotud paremat kätt.

„Oh, ei midagi erilist. Pöial sai töö põletada. Kas ma ei näidanudki seda esmaspäeval?“

„Vist mitte.“ Gretchen paneb korraka tähele muusikat, mis kõlaritest kostab – järjest ikka ühed ja samad jõululaulud, mida oleme pidanud detsembri algusest saati taluma –, ja oigab. „Ma ei suuda enam seda „röömsate pühade“ jama taluda, see on nii *võlts*! Tead, mis? Ma vist võtan kätte ja brooneerin lihtsalt reisi kuhugi soojale maale. Kasutan ära mõned haiguspäevad ja lasen siit jalga.“

„Aastavahetusel võib see kallis olla.“

„Siis ei ole, kui sõita kuhugi, kus välisministeeriumi sõnul võivad terroristid rünnata.“

Kergitan kulmu.

„Igatahes,“ lisab ta, „mis vahet on veel ühel või kahel tonnil, kui elad niigi juba võlgu?“

„Seda küll.“ Ma ei taha aga rahast rääkida. Viimasel ajal midagi muud enam ei kuulegi. Sõidame mööda Wappingu politsei peamajast, läheneme kahe ala piirile, kus läände suunduvad laevad peavad kiirust vähendama, kuigi just nüüd hakkavad reisijad üha kannatamatumaks muutuma. Siseneme nüüd Londonisse, mida kogu maailm tunneb – Toweri sild, Toweri loss, Shardi pilvelõhkuja –, ja kui vaatamisväärsused nähtavale ilmuvad, kaovad Gretchen ja Kit ja nende mured kergelt pöörirust tekitades mul meelest.

„Naudi Afganistani, kui sinna lähed,“ ütlen ma, kui Gretchen asub maha minema Blackfriarsis. Ta töötab Püha Pauluse katedraali lähedal.

Ta naeratab. „Ma mõtlesin pigem nagu Marokole.“

„Palju parem. Anna teada.“ Mu naljamehe naeratus hääbub kohe, kui ukсед tema taga sulguvad, ja ma lasen põsel vajuda peatoe vastu, et aknast välja vahtida. Kell on alles kümne pärast kaheksa ja ma olen juba läbi. Vesi on kõrgele tõusnud, kui sõidame Waterloo poole, vee räpased pruunid igemed lutsivad müüre ja õhtuti jõe ääres tuledest maagiliselt sillerdav imedemaa avaneb pilgule oma tegelikul kujul – petliku kaablite sasipuntrana. Jõuaksin sama kiiresti kohale, kui lähen maha Westminsteri kail või kui ootan laeva ringipöörämist ja sildumist Eye’ juures, aga ma eelistan jääda istuma. Ma ei pane enam peaaegu üldse tähele laeva kõikumist, mis varem tekitas kohe ärevust, ega isegi märka suurt vaateratast, mis kunagi ammu tundus imelisel kombel füüsikaseadusi eiravat. Lähen laevalt maha ega tee välja pardaletulekut ootavatest inimestest. Sammun kaldteel edasi, jäädes järsku kurvaks selle pärast, kui kiiresti imeliskus moondub ajus tavapäraseks: töö, armastus, sõprus, sõit katamaraaniga. Või äkki on viga ainult minus?

Täpselt tol hetkel, tolle mõtte peale – minuga täpselt samas rütmis – astub mu juurde keegi mees ja näitab vilksti mingit töötõendit.

„James Buckby?“

„Jah.“ Jään seisma ja vaatan teda. Pikka kasvu, läheneb kolmekümnele, segavereline. Riides ametlikult, aga mitte liiga ametlikult, tundlik jume, tõepärane silmavaade.

„Kriminaalpolitsei konstaabel Ian Parry, Londoni politsei.“ Ta surub töötõendi mu näole lähemale, et näeksin teadatumtud sinist lippu, valget kirja, ja otsekohe hakkab mul süda pekslema nii jubeda imeva jõuga, nagu ei koosneks see koda-dest, vaid haarmetest.

„Kas midagi on lahti?“

„Meie arust võib küll olla, jah. Christopher Roper on jäänud kadunuks. Ta on teie hea sõber, nagu ma aru saan?“

„Christopher?“ Kulub silmapilk, et viia see nimi kokku Kitiga. „Mis mõttes kadunuks?“ Hakkan tasakesi värisema. „Selles mõttes, et ma nägin küll, et teda ei olnud laeva peal, aga ma arvasin lihtsalt ...“ Ma vakatan. Näen vaimusilmas oma telefoniekraani, näen märguandeid vastamata kõnede kohta Melialt. Tema südamekujuline nägu, tema suhisev niiske hääl mu kõrvas.

Ei, Jamie, meiega on teistmoodi. Meie oleme erilised.

Politseinik viipab käega vasakule, kus jõeäärse müüri kõrval seisab turistidest eemal tema meeskolleeg, kes jälgib meid. Nad ei ole vormis, mis tähendab kriminaaluurimise osakonda, kriminaaljuurdlust. Olen kusagilt lugenud, et politseinikud käivad kahekaupa ainult siis, kui arvavad, et nende julgeolek võib olla ohus. Kas nad peavad mind selleks ohuks?

„Arvata võib, et Melia andis teile mu nime.“

Ilma ühegi kommentaarita keskendub mu varitseja sellele, et juhatada mind eemale rahvahulkadest, kes kogunevad ja hõrenevad kai sissepääsu ees, kes kõik püüdleavad minu omast sadu kordi etemate sihtide poole. „Kui me võiksim teid kor-raks tülitada, härra Buckby?“

„Muidugi.“ Lasen end viia ta kolleegi juurde, mulle torkab kõrva konstaabli häbelik vanamoodne väljendusviis. *Kui võik-sime tülitada*, nagu tüli oleks mööduv tähtsusetu mõtteuid, kerge esmaspäevahommikune meelelahutus.

Nagu selgub, ei ole see sittägi ei ühte ega teist.

2

27. detsember 2019

Vähemalt ei hakka nad mind Woolwichi politsei peamajja viima.

Konstaabel Parry teeb ettepaneku, et läheme pigem minu töö juurde, „kui see on vastuvõetavam?“. Nad olid tahtnud mind enne tööleminekut kodus kätte saada, aga jäid ummikusse kinni, pidid auto ümber pöörama ja sisuliselt ajasid Thamesi kaldal sõites laeva taga. Peaksin vist olema tänulik, et nad ei tunginud pardale ega vahistanud mind teiste tööle-sõitjate silme all.

Rahune maha, Jamie. Keegi ei ole midagi vahistamisest rääkinud.

„Kas mul läheb vaja advokaati?“

„Ei, praeguses etapis me lihtsalt vestleme ebaametlikult,“ ütleb teine konstaabel (*praeguses etapis?*). Ta on heleda nahaga, oma kolleegist lühem ja kõhnem, üldse veidi vähem silutud. Mõni aasta vanem ka – ütleks, et kolme- ja neljakümne vahepeal. Kui Parry jätab igati sellise mulje, et ta on sündinud kahtlusaluste kinnivõtmiseks, siis see teine tüüp vastab rohkem minu arusaamale sellest, milline üks mees peaks olema. Natuke vähem sihipärane.

Persse, mõtle ajudega! Kas on selliseid uurijaid ka olemas, kes ei ole sihipärased? „Ebaametlikkus“ ongi mõeldud säärase mulje tekitamiseks, et inimesed pahvataksid välja saladusi, mis ülekuulamisruumis nii kergesti välja ei tule, kui mõni pidurist advokaat istub sealsamas, et hävitada juba eos igasugune liiga uljas küsitlemistaktika.

„Ausalt öeldes ei tahaks ma tööle minna. See on väike kohvik ja seal ei saa kusagil omaette rääkida.“ Peaksin suruma

ennast koos kahe Londoni politsei uurijaga töötajate tuppa, vaevu üht inimest mahutavasse laoruumi, samal ajal kui mu ülemus Regan, innukas kohalike krimiuudiste jälgija, kibleb ukse taga, uudishimust pakatamas – see mõte piinab mind valusalt. „Kas me ei võiks minna siinsamas mõnda vaiksesse kohta? Oleksin väga tänulik.“ Justkui vihjan, et olen siis koos-tööaltim, ja minu suureks kergenduseks läheb see võte läbi.

„Tõsi ta on, ma ei arva, et peame teie kliente tülitama,“ ütleb see teine tüüp.

Ma ei saa teda kogu aeg niimoodi kutsuda ja palun tal oma nime uuesti öelda.

„Andy Merchison.“ Ta räägib rõõmsalt, nagu oleksime kohtunud mõnel peol või müügikonverentsil. Kuigi nime järgi võiks ta olla šotlane, on ta hääldus vägagi sujuv ja neutraalne, nii et ei ole võimalik aru saada, kust ta pärit on. „Kas see koht seal üleval sobiks?“ Ta on märganud Royal Festival Halli ülemisel terrassil ühte nurgakest, mis on eraldatud ja mahajäetud, sest see asutus pole veel lahti.

Issand jumal, nad on tulnud sulle järele nii naeruväärselt vara, et avalikud asutused on veel kinni!

Rahune maha! Sedasi nad teevadki oma tööd.

„Jah, sobib küll,“ ütlen ma.

Sõbralik noogutus mööduvale turvamehele ja olemegi omavahel, istume laua taga ega ole enam detsembrituule käes, mis viieteist meetri kaugusel ulub vee kohal, nagu hoiataks millegi eest. Siin ei kuule meid keegi.

„Ma pean saatma ülemusele sõnumi, et jään hiljaks.“ Võtan mobiili välja ja keeran ekraani nii, et valgus sellele ei paistaks. Näen silmanurgast kõige viimast sõnumit: kõneposti teadet Melialt. Praegu juba Melia Roper, aga minu telefonis endiselt neiupõlvenime all kirjas, minu jaoks endiselt Melia Quinn.

Mulle tuleb meelde, et eile õhtul ütles Clare, et tal on ka Melialt vastamata kõnesid, aga kõneposti teateid polnud. Kas peaks tagasi helistama, küsis Clare minult, vastumeelsus hääles selgelt kuulda.

Las see jääda, ütlesin ma Clare'ile.

Pilgutun silmi, teades, et politseinikud jälgivad mind, kui ma seal kahtlen. Nad on kindlasti märganud mu sidet, hommikul sai küll uus pandud, aga see on juba määrdunud. Valin Regani kontakti, ta on praeguseks juba piima vastu võtnud, tegelenud juuretisega taina ja saiakestega, ja jahvatab nüüd kohvi esimestele klientidele. Tal on kombeks tulla kohale pool tundi varem, et teha endale üks eriti hea *matcha* ja avada üksinda kohviku ukсед. Ta ühiskorteris tundub elu olevat hosteli moodi, need kolmkümmend minutit enne minu tulekut on kogu päeva jooksul ainus aeg, mil ta saab üksinda olla.

Jään hiljaks, vabandust. Vahin ekraani, nagu tuleks vastus otsekohe, vastus, mis mind päästaks, aga muidugi ei ole tal üldse aega telefoni vaadata. Poole üheksaks on saba juba uksest väljas.

„Valmis?“ küsib konstaabel Parry teravalt, nagu ma õrritaks neid. On näha, et ta pole sama vastutulelik kui ta partner, ja niipea kui olen mobiili ära pannud, asub ta asja kallale: „Lood on nii, et proua Roperi sõnul ei tulnud tema abikaasa esmaspäeva õhtul koju, ja teie olite viimane inimene, kes nägi teda ...“

Siis, kui peaks tulema sõna „elusalt“, tekib tähelepanuväärne paus.

Vastan viisakalt. „Te peate vist silmas laevaga koju sõitmist? Kui aus olla, siis Melia ei olnud meiega, ja ta ei tea, kes see viimane oli.“

Tähenärimine mõjub neile nagu hane selga vesi. „Laeva meeskond nägi teid mõlemat maha minemas ja me oleme

rääkinud ühe kaasreisijaga, kes nägi teid kahekesi omavahel. Proua Roper on viimasel paaril päeval rääkinud sugulaste ja sõpradega ja ta on kindel, et keegi ei ole tema meest pärast seda näinud.“

„Mul on Melialt vastamata kõnesid,“ tunnistan ma. „Pole saanud mahti talle tagasi helistada.“ Jään mõtlema, kes too reisija oli. Ilmselgelt ei saanud see olla Gretchen, sest ma nägin teda äsja ja ta ei öelnud sõnagi selle kohta, et politsei on temaga ühendust võtnud. Äkki Steve? Peale Kiti oli tema minu mäletamist mööda viimane inimene, kes mulle tol õhtul silma jäi, ta läks maha Põhja-Greenwichis veerand tundi enne meid. Ta ei ole järgmise nädalani tööl, aga ma olen üsna kindel, et ta oleks mulle helistanud või sõnumi saatnud, kui politsei oleks talt midagi küsinud.

Säilitan enesevalitsuse. „Arvata võib, et te olete juba laeva turvakaamera videot vaadanud?“

„Jah, oleme küll. Te siis mäletate esmaspäeva õhtut ...?“ utsitab Parry mind tagant.

„Me läksime koos viimasele laevale, täpselt nii. Mõned meist tulid laevale Blackfriarsis, kui olime käinud Carter Lane’il Henry juures jõule tähistamas.“

„Kes need teised olid?“

„Gretchen Miles ja Steve Callister. Oleme tööle sõites päris headeks tuttavateks saanud, oleme mõne korra koos väljas mõne dringi teinud. Me istume alati koos.“

Need nimed ei tundu olevat neile võõrad, kuigi Merchison paneb midagi kirja, mida ma ei suuda välja lugeda. Mõlemal uurijal on ees suur A4-formaadis märkmik, aga ainult Merchison on pastaka välja võtnud.

„Aga siis ei olnud veel eriti hilja, kui me St Mary’ses maha tulime – viimane laev jõuab kohale pool kaksteist. Kindlasti nägi keegi Kiti veel pärast seda?“

„Seda me püüamegi välja uurida,“ ütleb Parry ja kortsutab kulmu. Saan aru, et suhtun tema arust ebatavaliselt optimistlikult oma sõbra kadumisse. „Kas te läksite koos härra Roperiga kellestki tänaval mööda, kui kai juurest minema hakkasite?“

„Mitte kellestki, kes oleks mulle eraldi meelde jäänud. Selles mõttes, et me ei läinud päriselt koos, *tema* võis küll kellestki mööda minna.“

Parry jääb mind teraval pilgul vaatama. „Te ei läinud koos, kuigi te elate üksteisest ainult paari tänava kaugusel?“

„Ei läinud jah. Tavaliselt me teeme seda ... Te ju nägite niikuinii tollelt videolt, et me läksime laeva peal veidi tülli? Ma marssisin ees minema. Ma ei tahtnud enam ühtki minutit temaga koos olla.“ See väljaütlemine jääb meie vahel õhku rippuma, ma peaaegu kuulen seda puittahveldisega kohtusaalis tiirlemas – *Ma ei tahtnud enam ühtki minutit temaga koos olla* – ja mind ei üllata, et nad heidavad teineteisele kahtlusi täis pilgu.

„Mille pärast te tülitsete?“ küsib Merchison.

Ma ohkan. Kurgus justkui valutab ja kraabib. „Mitte millegi erilise pärast. Me olime mõlemad omadega läbi. Aga ma ei tahtnud sinna vaidlema jääda. Ma pidin hommikul väga vara ära minema, mul oli vaja minna King's Crossi rongi peale ja, nagu ma juba ütlesin, arvasin ma, et ta tuleb mu järel.“

„Kas teil on kombeks härra Roperiga tihti vaielda?“ küsib Parry. Erinevalt oma kolleegist, kes kogu aeg toolil niheleb, on temas teravapilgulist rahulikkust nagu öökullis.

„Ei, üldsegi mitte. Me oleme omad joped. Me olime purjus, muud midagi.“ Ilma sellele mõtlemata tõstan sidemes käe näo juurde ja nemad muidugi teevad oma järeldused, mida ma pigem ei tahaks, et nad teeksid.

„Kas te vigastasite end siis, kui oma jopega tülitsete?“

„Ei. See on põletushaav ja ma sain selle töö kohvimasinat kasutades. Kui see juba jutuks tuli, kas siin on lootust natuke

kohvi saada?“ Kodus joodud esimese topeltespresso mõju on kadunud. Tavaliselt olen selleks ajaks tööle jõudnud ja teise tulele pannud või, kui mul eriti veab, saanud teise Reganilt, kui ma sisse astun. „Teate, kai ja peatänav vahel on kindlasti turvakaameraid. Te võiksite neid vaadata ja siis näete ise, et kõik oli täpselt nii, nagu ma teile räägin!“

Juhuslikult tean ma, et Prospect Square’ile minnes läksin mööda vähemalt veel ühest turvakaamerast. „Äkki tasub küsida Royal Way baarist? Selle nimi on Meremehed, see on Artillery Passage’i nurga peal, kailt sinna minekuks ei kulu kahte minutitki. Me läheme tihti sinna, kui tuleme hilise laevaga, ja seekord võis ta sinna minna üksi.“ Ma vakatan, et ennast veenda. „Jah, ma vean kihla, et ta läkski sinna midagi jooma, kohtas kedagi ja, teate küll, lasi edasi.“

Merchisoni pastakas krabiseb paberil kogu mu sõnavõtu ajal, ja kui ta tõstab pilgu, näen ta silmades huvi tärkamas. „Kas te tahate öelda, et teie arvates veetis ta öö kellegi teise kui oma abikaasaga?“

„Võib-olla. Kui ta ei läinud koju, siis ütleksin ma küll, et see on võimalik.“

„Kas mitu ööd on ka võimalik? Kõik vabad päevad jõulude ajal?“

Mõlema uurija kahtlus on ilmselge. Kehitan õlgu. „Teate, ega ma ei väidagi, et ta on põgenenud kahenaisepidaja, vaid et ta lihtsalt võis edasi pidu panna ja sattus mingi portsu otsa ja nüüd magab end välja. Selles mõttes, et ta on pidanud nendel paaril viimasel päeval *kusagil* ju olema? Ta ei ole mingi erak, vaid vägagi seltskondlik olevus.“

Ükskord – see oli suvel, paar nädalat enne pulmi – pidutsesime koos Kitiga kogu öö. Oli reede, me olime Põhja-Greenwichis laevalt maha tulnud ja leidnud O2 lähedal ühe klubi, mis

oli koiduni lahti. Mul on meeles, et keskööl algas heategevuslik jalutuskäik ja oli kummaline näha tuhandeid retuusides naisi särasilmises summas meist mööda minemas ja kuue tunni pärast kurnatusest murtult tagasi komberdamas. Linna teise otsa sõbranna poole jäänud Meliat polnud kodus, et epistlit lugeda, aga Clare sülgas tuld ja tõrva, kui ma hommikul kella kaheksa ajal lõpuks koju hiilisin. „Jamie, tema on noor ja peab füüsiliselt vastu, aga sina võid selle peale rabanduse saada!“ Ja kogu ülejäänud päeva pommitas e-postkast mind lingitud artiklitega keskealistest meestest, kes olid pärast pummeldamist surnult maha kukkunud.

Politseile ei räägi ma sellest sõnakestki. Selle asemel vaatan ühelt uurijalt teisele, näidates mõlemale ühepalju oma usaldusväärst. „Tõsiselt, ta võib iga hetk tagasi koju jalutada ja arvata on, et tal pole isegi kahju, et ta teie aega raiskas. Ma läheks nüüd vist tööle, mu kolleegil on seal raske üksinda hakkama saada. Ja pealegi on see niisugune töö, mille eest ei maksta, kui sa kohal ei ole, teate küll.“

Ühe lühikese magusa hetke ma arvangi, et olen kallutanud kaalukaasi enda kasuks ja et nad ütlevad, et „olgu, laske käia, vabandust, et tegime sääsest elevandi“. Aga nad ei ütle. Võib-olla tuleb neile meelde paanikas nägu, mis Melial ees on, kui ta mõtleb oma uue abikaasa võimalikule vigasaamisele või röövimisele või millelegi veel hullemale. Melia on väga ligitõmbav, väga veenev isegi ahastusest punaste silmade ja luriseva ninaga.

Ilmselgelt on ta sinugi, Jamie, ära veennud, ütles Clare mitte kuigi ammu.

„Kui teil ei ole midagi selle vastu, siis me tahaksime veel mõned lüngad täita,“ ütles Merchison. „Kas sellest oleks abi, kui me ütleksime sõnakese telefonis teie ülemusele?“

„Või vahest on ikkagi parem, kui läheme jaoskonda,“ ütleb Parry. Ta vaatab vilksamisi murelikult Merchisoni ja mulle on selge, et arvasin õigesti, kui pidasin ebaametlikku vestlust reeglite väänamiseks. Tõenäoliselt pole see isegi seadusega lubatud. Samas ei taha ma mitte sugugi seda, et mu juttu lindistataks ja lastaks siis mingist valedetektorisüsteemist läbi (kas selline asi on üldse olemas?). Või arstlikku läbivaatust, mis tooks mu rangluul päevavalgele jubedad sinikad, mis on praegu ilusti sviitri kõrge krae all peidus ja annavad tunnistust sellest, kui vihaselt me Kitiga tegelikult kaklesime. „Palun ei.“ Vajun jaki sees kühmu, tõmban sõrmed sooja saamiseks käiste sisse. „Ma räägin kõik, mida vaja. Ma pean lihtsalt tööle sellest teatama.“

„Aitäh, James,“ ütleb Merchison, „teie koostöö on meile suureks abiks.“

„Jamie. Mitte keegi ei kutsu mind Jamesiks.“

Ja mitte keegi ei kutsu Kiti Christopheriks. See, et politsei kasutab täisnimesid, ainult rõhutab tõsiasja, et nad ei tea mitte midagi meist ega kõigest sellest.

„Jamie. Kuidas siis oleks, kui me teeme selle asja lihtsaks ja alustame algusest? Rääkige meile ära kõik, mida te teate härra Roperist.“

Issand jumal! Just nemad peaksid ju ometi teadma seda, et „kõik, mida te teate“ ei ole *kunagi* nii lihtne, nagu see tundub. Merikajakas kisab meie pea kohal ja ma noogutan nõusolevalt.

„Kui kaua te üksteist tunnete?“

„Peaaegu aasta,“ ütlen ma. „Saime tuttavaks jaanuari lõpus.“

„Selle aasta jaanuaris?“ Nad mõlemad vaatavad üllatunult üles. „Mitte kuigi ammu siis.“

„Jah.“ Tõsi, see pole üldse pikk aeg.

Samas tundub, nagu oleks see olnud mu elu kõige pikem aasta.

Jaanuar 2019

Enne alustamist tahan juhtida tähelepanu sellele, et me ei satunud Roperite otsa minu, vaid Clare'i pärast. Praegu on ta nende kõige ägedam kriitik, aga kunagi leidis just tema nad üles ja alguses kiitis ta neid kõvasti. Mõnda aega arvas ta, et nad on imetlusväärased – nad mõlemad.

Melia tuli esimesena. Millised raskused hiljem ka esile ei kerkinud, olen ma ühes asjas täiesti surmkindel: meie kahe maailma kokkupõrge oli täiesti juhuslik. Kõikides maailma linnades tegutsevatest kõikidest kinnisvarafirmadest jalutas Melia sisse just Clare'i omasse.

Clare mainis teda ühel esimestest päevadest, kui ta läks jaanuaris jälle tööle. „Ma sõin täna lõunat selle uue tüdrukuga, Meliaga, kes eelmisel kuul tööle võeti. Tuleb välja, et ta elab siin lähedal.“

„Mis mõttes tüdrukuga?“

„Nojah, ta ei ole veel kolmkümmend. Või on. Ausalt öeldes ma ei tea.“

Kihutasime hoogsalt viiekümnenda sünnipäeva poole, mis tegi raskeks nooremate täiskasvanute vanuse hindamise. Meile tundusid nad kõik olevat alaealised.

„Igatahes on tema see uus assistent, kelle Richard tööle võttis. Et ta tegeleks kolimishooldajatega. Melia on tõesti hästi sisse elanud, Richard on tema kohta saanud uskumatult head tagasisidet.“

Ookeani tagant suurkorporatsioonide tähtsate ninade ja nende perede siia kolimine moodustas üüriärast kopsaka osa ja

ma teadsin Clare'i juttudest, et mõnele kliendile on väga raske meele järele olla. „Ta on siis piltilus?“

„Sellistest märkustest teatatakse tänapäeval personaliosakonda.“ Clare tõmbas suu kõveraks. Olime mõlemad seda meelt, et ülemäärast poliitilist korrektsust tuleb põlata. „Kui sa kunagi kuuled mind lumehelbekesi kaitsmas, siis lase mind maha,“ oli tal kombeks öelda, millele mina tavaliselt vastasin: „Mis mõttes, kas isegi siis, kui sa ütled, et sulle maitseb Lumehelbekese jäätis?“ (Oh seda tögamist!)

„Ta on tõesti piltilus, jah,“ lisas Clare. „Tumedad lühikesed juuksed, imekenad silmad, nagu veidi kollakaspruunid. Ja nii elastse nahaga, et selle mõõtmiseks ei piisa ühestki skaalast.“

Ma turtsatasin. „Kuidas sa saad sellist asja teada? Ja mis skaalaga naha elastsust üldse mõõdetakse?“

„Inimsilmaga, Jamie, inimsilmaga.“ Clare näpistas oma käeselga, endal ees ilme, mis väljendas võlutud jälestust. „Ma tean ainult seda, et tema nahk ei tõmbu kortsu nagu *see*, mis tähendab, et tema omas peab olema kõvasti looduslikku elastiini. Või siis kollageeni?“ Hiljuti oli Clare hakanud uhkelt rääkima igasugu menopausi sümptomitest ja avalikult viitama sellistele asjadele nagu östrogeneeni kahanemine ja üsa sulgumine. Olin selgeks saanud, et ei maksa välja näidata, et niisugune jutt ajab mul südame pahaks. Igatahes nägi Clare minu arust ikka veel normaalne välja. Ta oli pikk ja kõhn(-apoolne, kuid ega ma ise ka ei saanud kiidelda eriliste kõhulihastega), tööajal ei katnud blondid juuksed ta nägu, aga vabal ajal olid need pungilikult lahti ja sellise tukaga nagu Debbie Harryl umbes „Heart of Glassi“ laulmise ajal. Edinburghist pärit hea kasvatusena saanud tüdrukuna oli Clare nautinud suurepäraselt riiklikku haridussüsteemi ja läinud siis Londonisse ülikooli õppima, kuhu ta jäi elama poiss-sõbra pärast, kes õige

pea pildilt kadus. Selleks ajaks, kui Clare kohtus veel enne oma neljakümnendat sünnipäeva teie alandliku teenriga ühel jõulupeol, oli ta karjäär kinnisvara müügispetsialistina viinud loomulikul ja kasumlikul kombel Richardiga ühise firma asutamiseni. (Asjale tuli kasuks seegi, et Clare'i ei kallutanud teelt kõrvale emadus, milline tõik ei olnud muuseas tingitud mõnest bioloogilisest puudujäägist või praeguse elukaaslase pealesunnitud valikust, vaid oli tema isiklik eelistus.)

„Millest sa siis Millenniumi-Meliaga rääkisid peale tööasjade?“

„Igasugu askeldustest. Elust, perest, inimestest, kellega koos elame. Oh, ma rääkisin talle karjäärinõustamisest ja tema arust oli see kink ülihea.“

Sest Melial pole aimugi, millele see vihjab, mõtlesin ma. Kui Clare tegi mulle ilmselgelt väga kalli jõulukingi – kinkis mulle mitu nõustamiskäiku mingi guru juurde –, näitas see, et tal on kõrini minu olematust karjäärist. Clare küll ei eita, et vananemine võib kahjustada mu väljavaateid – kui palju võttis ta ise tööle üle kolmekümneid, rääkimata siis peaaegu viiekümnestest? –, aga olin saanud selle kingi vaid paar nädalat pärast järjekordset vabakutseliseks hakkamise kampaaniat. „Ma *olengi* vabakutseline,“ olin talle öelnud. „Vabakutseline kohvikuassistent.“

„Kaheksa kohtumist ainult kahekesi, vau!“ ütlesin ma, kui sain kinkekaardi. Oleksin pigem tahtnud uut särki. „„Unistuste töökoht. Tõeline tulemus“. Minu uue aasta lubadustega on siis kõik korras. 2019. aastal saan ma lõpuks ometi teada, mismoodi mul õnnestub töötada valgete tiigritega.“

Clare naeratas. „Viska aga nalja, kuid sa võid iseennastki üllatada sellega, millega otsustad järgmiseks tegelema hakata.“

Võib-olla tõesti. „Aga kuidas jääb sinuga? Kas sa lubad ka midagi?“

„Tegelikult ühte asja küll,“ ütles ta. „Ma olen otsustanud kahel käel vastu võtta kõik selle, mis on uus. Ma lugesin, et see on eduka vananemise juures kõige tähtsam.“

„Minu arust on igasugune vananemine lõppude lõpuks edutu,“ ütlesin ma muiates. „Täpsemalt kõik mille?“

„Kõik uue. Uued hovid, uued mõtted, uued sõbrad.“ Ta muutus järjest innukamaks, kui otsis õigeid sõnu, ja mulle oli selge, et ta on selle tõesti nõuks võtnud. „Ma olen avatud pakkumistele!“

Ja selle peale ilmuski välja Melia ja temast paar sammukest tagapool tuli Kit, tehes võiduka pakkumise nooruse, lõbutsemise, vabaduse kasuks. Kõige selle kasuks, millest Clare kartis ilma jääda.

Mida ma püüan vist öelda, on see, et kogu see asi sai alguse täpselt niisugusest keskeakriisist, mida tavaliselt ette kujutatakse, ja see kriis ei olnud tabanud ainult mind.

* * *

Nad tulid meile õhtust sööma jaanuari kolmandal laupäeval. Kui nad saabusid, olin köögis ja Clare asus neile kohe maja näitama, mistõttu minu esimene mulje neist piirdus kahe läikiva tumeda peaga, millel üksainuski karv ei olnud veel pigmendist ilma jäänud, ning võõraste ja ligitõmbavate aroomidega, mis jäid nende kannul õhku hõljuma. Kui tegin veini lahti, kuulsin nende hääli trepi peal ütlemas selliseid asju, mida inimesed alati ütlevad, kui tutvuvad lähemalt meie neljakorruselise George'i stiilis linnamajaga:

„Issand jumal, see on nagu täiega mu unistuste maja!“
(Melia.)